

To cite this article: Yardım, H., Demir, M. (2023). Romantik İlişkilerde Psikolojik Şiddet, İlişkide Otantiklik ve Evliliğe Yüklenen Anlam. International Journal of Social and Humanities Sciences (IJSHS), 7(3), 93-118

Submitted: September 29, 2023

Accepted: December 01, 2023

ROMANTİK İLİŞKİLERDE PSİKOLOJİK ŞİDDET, İLİŞKİDE OTANTİKLİK VE EVLİLİĞE YÜKLENEN ANLAM

Hilal Yardım¹

Melek Demir²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın örneklemini 18 yaş üstü 509 kadın oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinde psikolojik şiddet değişkeni için Kadına Psikolojik Kötü Muamele Envanteri; ilişkinin otantikliği değişkeni için İlişkide Otantiklik Ölçeği; evliliğe yüklenen anlam değişkeni için Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği ve incelenecek demografik değişkenler için Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veri analizi için SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre psikolojik şiddet ilişkinin otantikliği ile negatif ($r=-.36$, $p<.05$), evliliğe yüklenen negatif anlamla pozitif ($r=-.15$, $p<.05$), evliliğe yüklenen pozitif anlamla negatif ($r=-.19$, $p<.05$) ilişkilidir. Ayrıca otantik ilişki de evliliğe yüklenen pozitif anlamla pozitif ($r=.12$, $p<.05$), evliliğe yüklenen negatif anlamla negatif ($r=-.38$, $p<.05$) ilişkilidir. Bulgular psikolojik şiddetin ilişkinin otantikliği (%10.2), evliliğe yüklenen pozitif anlamı (%3.4) ve evliliğe yüklenen negatif anlamı (%1.5) anlamlı düzeyde yordadığını göstermiştir. Bunun yanı sıra değişkenler yaş, ilişki durumu, eğitim durumu ve ilişki süresine göre incelenmiştir. Araştırma bulguları mevcut literatür bağlamında değerlendirilmiş, sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara ve psikolojik danışmanlara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Psikolojik Şiddet, Otantiklik, Evliliğe Yüklenen Anlam

¹ Psikolojik Danışman, Tutak Anadolu Lisesi, Ağrı. E-posta: hilalyardim@icloud.com

ORCID: 0000-0001-7742-968X

² Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü.

E-posta: mkalkan@omu.edu.tr ORCID: 0000-0002-1280-5952

PSYCHOLOGICAL VIOLENCE, RELATIONSHIP AUTHENTICITY AND THE MEANING OF MARRIAGE IN ROMANTIC RELATIONSHIPS

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between psychological violence in romantic relationships, relationship authenticity and the meaning of marriage. The sample of the study consists of 509 women over the age of 18. In the data collection process, the Women's Psychological Abuse Inventory was used for the psychological violence variable; the Authenticity in Relationship Scale was used for the relationship authenticity variable; the Meaning of Marriage Scale was used for the meaning attributed to marriage variable; and the Personal Information Form was used for the demographic variables to be examined. SPSS 21.0 program was used for data analysis. According to the findings of the study, psychological violence is negatively related to the relationship authenticity ($r=-.36, p<.05$), positively related to the negative meaning of marriage ($r=-.15, p<.05$) and negatively related to the positive meaning of marriage ($r=-.19, p<.05$). In addition, the relationship authenticity is positively related to the positive meaning of marriage ($r=.12, p<.05$), and negatively related to the negative meaning of marriage ($r=-.38, p<.05$). Findings showed that psychological violence significantly predicted the relationship authenticity (10.2%), the positive meaning of marriage (3.4%), and the negative meaning of marriage (1.5%). In addition, the variables were examined according to age, relationship status, education level and relationship duration. The research findings were evaluated in the context of the existing literature, and suggestions were made to researchers and psychological counselors in line with the results.

Keywords: Psychological Violence, Authenticity, The Meaning of Marriage

GİRİŞ

İnsan, yaşamının her döneminde bir toplum içerisinde yaşamak durumunda olan, diğer insanlarla iletişim kurarak hayatını sürdüren sosyal bir varlıktır. Romantik ilişkiler ise bu sosyal ağlardan bireyi en çok etkileyen ilişki biçimlerinden biridir. “Romantik ilişki” daha çok aşkla bağdaştırılsa da birçok araştırmacı tarafından daha karmaşık bir ilişki türü olarak tanımlanmıştır. Moss ve Schwebel (1993) için “bağlılık” bir romantik ilişki için ön koşuldur ve içerisinde bunun dışında “bilişsel yakınlık”, “duygusal yakınlık”, “karşılıklılık” öğelerini barındırmaktadır. Kernberg (2011) ise

romantik ilişkinin “duyarlılık”, “partnerle özdeşim”, “partneri idealize etme”, “tutkulu bir cinsel ilişki” ve “duygusal karmaşıklık” boyutlarını içeren komplike bir ilişki türü olduğunu sürmüştür.

Sağlıklı bir romantik ilişki süreci geçirmenin bireyin fiziksel ve duygusal iyi oluşunu (Kalkan ve Yalçın, 2021), aidiyet duygusu ve algılanan statüyü (Connolly ve Goldberg, 1999), benlik ve yeterlik algısını (Connolly ve Konarski, 1994) olumlu etkilediği bilinmektedir. Durum tam aksi ilerlediğinde ise hem bireysel hem de ilişkiyel açıdan birçok olumsuz durum baş göstermektedir. Romantik ilişkinin sağlıklı ve işlevsel olmadığı durumda birey hem aidiyet duygusunun hasar görmesi ve güvensizlik hissi (Kaya, 2022), depresyon belirtileri ve özkıyım düşünceleri (Gangamma vd., 2014) ile baş başa kalmakta, hem de ilişkiyel olarak partner odaklı obsesif kompulsif düşünceler (Balci, 2021), düşük ilişki doyumu ve cinsel işlevde bozulmalar (Kool vd., 2006), gerçekçi olmayan ilişki beklentileri baş göstermektedir. Bunun yanı sıra Young ve arkadaşları (2009), sağlıklı olmayan ilk romantik ilişki deneyimlerinin daha sonraki deneyimlerde de sağlıksız ilişki örüntülerine sebep olduğunu belirtmiştir.

Bireyin romantik ilişkide ne kadar gerçek benliği ile tutarlı davrandığına işaret eden ilişkide otantiklik (Wood vd., 2008); hem ilişkinin sağlıklı ilerlemesi hem de bireyin sağlıklı gelişim göstermesi için önemli bir önkoşuldur (Impett vd., 2008; Tolman vd., 2006). İlişkide otantiklik; ilişki içerisinde eşlerin kendi duygu, düşünce ve değerleriyle tutarlı davranış sergilemesini ifade etmektedir (Rasco ve Warner, 2017). Bireyin partneri tarafından onaylanmama ya da ilişkide çatışma riskini de göze alarak dürüstlük ve şeffaflığı tercih etmesi ile karakterizedir (Lopez ve Rice, 2006). Gilliath ve arkadaşları (2010)’na göre ilişkide otantik olmak, ilişki kalitesine ve ilişki doyumuna katkı sağlamaktadır. Czerny ve Lassiter (2016)’a göre özellikle yakın partner şiddeti mağdurları partnerlerini memnun etme çabasında oldukları ve tehdit altında yaşadıkları için gerçek benliklerine uygun hareket edememekte ve dolayısıyla da ilişkide otantikliği kaybetme riski taşımaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO, 2020) şiddeti; fiziksel, cinsel, psikolojik ve yoksunluk-ihmal olarak dört kategoride ele almaktadır. Psikolojik şiddet hem şiddet türleri arasında tespit edilmesi en zor şiddet türüdür (Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 2015), hem de fiziksel şiddet için bir risk faktörüdür (Shepard ve Camp-

bell, 1992). Romantik ilişkide otantik olmayan davranışlar sergilemenin altında yatan motivasyon, partner tarafından onay görme ve olası çatışmaları önlemektir (Lopez ve Rice, 2006). Dolayısıyla psikolojik şiddet mağduru bireyler kendi duygu ve düşünceleriyle tutarlı bir davranış sergileyememekte, psikolojik şiddet ilişkinin özgünlüğüne doğrudan zarar verme özelliği taşımaktadır.

Var olan romantik ilişki deneyimleri hem bireyin gelecekteki ilişki beklentilerini (Stackert ve Bursik, 2013; Young vd., 2009) hem de evliliğe yükledikleri anlamı (Yıldız, 2017) etkilemektedir. Dolayısıyla romantik ilişkide özgün olamama ve psikolojik şiddete maruz kalma gibi olumsuz yaşantıların da bireyin evliliğe yükledikleri anlamı olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir. Bazı çalışmalar romantik ilişkilerde psikolojik şiddet mağduru olmanın cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık göstermediğini öne sürse de (Anderson, 2010) birçok araştırmada kadınların daha mağdur olduğu öne sürülmüş (Duman, 2019; Shepard ve Campbell, 1992) ve özellikle erkek egemenliğinin hakim olduğu ataerkil toplumlarda bu problemin yaygınlığı dikkat çekmiştir (Dardis vd., 2017). Bütün bu düşünceler ışığında bu çalışmanın amacı; 18 yaş üzeri yetişkin kadınlarda romantik ilişkide psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaçla bu araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlamı yordamakta mıdır?
3. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam yaşa göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
4. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam medeni duruma göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
5. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam eğitim durumuna göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
6. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam romantik ilişkinin süresine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

MATERYAL VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem

İlişkisel tarama ve nedensel karşılaştırma modelleri kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırmanın evrenini bir romantik ilişkisi olmuş ya da halen romantik ilişkisi olan 18 yaş üzeri kadınlar oluşturmaktadır. Örneklem ise uygun örnekleme yoluyla çevrimiçi ortamda ulaşılan gönüllü 509 kadın katılımcıdan oluşmaktadır.

Katılımcıların 272'si 18-30 yaş (%53.4), 177'si 31-40 yaş (%34.8), 45'i 41-50 yaş (%8.8), 15'i ise 51-60 yaş (%2.9) aralığındadır. Katılımcıların 244'ü bekâr (%47.9), 265'i evlidir (%52.1). Eğitim düzeyi incelendiğinde örneklemin %1.2'sinin ilkokul, %1.8'inin ortaokul, %8.3'ünün lise, %74.1'inin üniversite ve %14.7'sinin lisansüstü mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcılardan araştırmada değerlendirdikleri romantik ilişkilerinin/evliliklerinin süresi hakkında da bilgi toplanmıştır. Buna göre katılımcıların 119'unun (%23.4) romantik ilişki/evlilik süresi 1 yıldan az, 125'inin (%24.6) romantik ilişki/evlilik süresi 1-3 yıl arasında, 265'inin (%52.1) romantik ilişki/evlilik süresi 3 yıldan fazladır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya konu olan kadına yönelik psikolojik muamele, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam değişkenleri Kadına Psikolojik Kötü Muamele Envanteri, İlişkide Otantiklik Ölçeği, Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği kullanılarak ölçülmüştür.

Kadına psikolojik kötü muamele envanteri

Kadına Psikolojik Kötü Muamele Envanteri Tolman (1989) tarafından geliştirilen; 58 maddeden oluşan; hükmetme-yalıtma ve duygusal-sözel şiddet olmak üzere iki faktörden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışmalarını Boyacıoğlu, Uysal ve Erdügan (2020) yapmış, Türkçe ölçekte hükmetme (17 madde), yalıtma (11 madde) ve duygusal/sözel şiddet (26 madde) olmak üzere 3 faktör ortaya çıkmıştır.

Orijinal ölçeğin hükmetme-yalıtma alt boyutunun Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı .94, duygusal-sözel şiddet alt boyutunun iç tutarlık katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Türkçeye uyarlanmış versiyon için hükmetme, yalıtma ve duygusal/sözel şiddet alt boyutlarının Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise sırasıyla .89, .88 ve .96'dır. Ayrıca ölçüt geçerliği için Psikolojik İstismar Profili Ölçeği ile mevcut ölçe-

ğın korelasyonu incelenmiştir. PİP toplam puanının hükmetme, yalıtma ve duygusal/sözel şiddet toplam puanları ile sırasıyla .39, .73 ve .84 olma üzere anlamlı düzeyde korelasyon göstermiştir. Ölçeğin güvenirliği farklı bir örnekleme tekrar incelendiğinde Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ölçeğin tümü için .96 olarak belirlenmiştir.

İlişkide otantiklik ölçeği

İlişkide Otantiklik Ölçeği Lopez ve Rice (2006) tarafından geliştirilen; 24 maddeden oluşan; aldatmanın kabul edilmezliği ve mahrem/yakın risk alma olarak iki faktörden oluşan 9'lu likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışmalarını Arslan-Babal ve arkadaşları (2021) gerçekleştirmiş ve ölçüğün iki faktörlü yapısı doğrulanmıştır.

Orijinal ölçek için madde toplam korelasyonları incelendiğinde, AKE faktörü için madde toplam korelasyonu .53 ile .80 arasında, MRA faktörü için madde toplam korelasyonu .46 ile .75 arasında bulunmuştur. AKE ile MRA arasındaki korelasyon katsayısı ise .59'dur. Ölçeğin iç tutarlık güvenirliği AKE faktörü için .88, MRA faktörü için ise .85 bulunmuştur. Test tekrar test güvenirlik analizi yapıldığında ise test-tekrar test korelasyon katsayısı AKE için .70, MRA için ise .76 olarak gözlenmiştir. Ölçeğin Türkçe formunun yapı geçerliği incelendiğinde, uyum iyiliği indeksi ölçeğin iki faktörlü yapısını doğrulamıştır ($\chi^2 / df= 1.8$; GFI= 0.88; CFI=0.90; TLI= .88; RMSEA= 0.05). Tüm ölçek için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı .80 bulunmuştur. Ölçüt geçerliği için Otantiklik Ölçeği ve İlişki Doyumu Ölçeği ile mevcut ölçeğin ilişkisi incelenmiş ve her iki ölçeğin de İlişkide Otantiklik Ölçeği ile arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki saptanmıştır ($r=.44$, $r=.45$, $p<.000$).

Evliliğe yüklenen anlam ölçeği

Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği ise Özabacı, Körük ve Kara (2018) tarafından geliştirilen; 31 maddeden oluşan; işlevsellik, bağlılık, yakınlık, tamamlayıcılık, engellenmişlik, çaba, iş birliği, risk ve uyum beklentisi olmak üzere 9 faktörü bulunan 5'li likert tipi bir ölçektir.

Açımlayıcı faktör analizi sonuçları dokuz faktörlü bu yapının kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini doğrulamıştır ($\chi^2 /sd=1.699$, RMSEA=.060). ölçüt geçerliği için ölçeğin Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II ve İlişki Doyumu Ölçeği ile korelasyonu incelenmiştir. Buna göre EYAÖ olumlu alt faktörleri, ilişki doyumu ile anlamlı düzeyde pozitif ilişkili; EYAÖ engellenmişlik faktörü ise ilişki doyumu

ile anlamlı düzeyde negatif ilişkilidir. EYAÖ ile YİYE-II arasındaki korelasyon incelendiğinde işlevsellik ve çaba alt faktörü ile kaçınma arasında anlamlı düzeyde negatif ilişki, engellenmişlik ile kaçınma arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki görülmüştür. Ayrıca bağlanmanın kaygı boyutunun engellenmişlik ve uyum beklentisi ile anlamlı düzeyde pozitif ilişkili, işbirliği ile anlamlı düzeyde negatif ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. EYAÖ güvenilirliği Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ile ölçülmüştür. Alt faktörlerin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısının .41 ile .80 arasında değiştiği görülmüş, ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı .80 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizi SPSS 21.0 programında gerçekleştirilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediği için ($p < .05$) veri analizi sürecinde non parametrik testlere yer verilmesi uygun görülmüştür.

Romantik ilişkide psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam değişkenleri arasındaki ilişkileri incelemek için Spearman korelasyonu; medeni durum değişkeni için Mann Whitney U; yaş, eğitim düzeyi, romantik ilişki/evlilik süresi, çalışma durumu ve gelir düzeyi değişkenleri için Kruskal Wallis yöntemlerinden yararlanılmıştır. Varyansların homojenliği varsayımı sağlanmadığından çoklu karşılaştırmada anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek için Post hoc analizlerinden; genişletilmiş t modülü aracılığıyla kullanılan güvenilir bir test olan (akt. Kayri, 2009) Dunnett C testi tercih edilmiştir. Psikolojik şiddetin; ilişkinin otantiklik ve evliliğe yüklenen anlam üzerindeki yordayıcılığını incelemek için ise basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma sorularına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Romantik ilişkilerde kadının maruz kaldığı psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasındaki ilişki incelendiğinde kadına yönelik psikolojik şiddet ile ilişkinin otantikliği arasında anlamlı düzeyde negatif ilişki ($r = -.36, p < .01$), kadına yönelik psikolojik şiddet ile evliliğe yüklenen pozitif anlam arasında anlamlı düzeyde negatif ilişki ($r = -.19, p < .01$), kadına yönelik psikolojik şiddet ile evliliğe

yüklenen negatif anlam arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki ($r=.15, p<.01$). görül-
müştür. İlişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen pozitif anlam arasında anlamlı dü-
zeyde pozitif ilişki ($r=.12, p<.01$), ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen negatif
anlam arasında anlamlı düzeyde negatif ilişki ($r=-.38, p<.01$) bulunmaktadır. Değiş-
kenlerin alt boyutları arasındaki ilişki ve daha detaylı bilgiler Çizelge 1’de verilmiş-
tir.

Çizelge 1. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yük-
lenen anlam değişkenleri arasındaki korelasyonlar

		1	2	3	4	5	6	7	8
1 KPKM toplam	r	-							
	p	.							
2.Duygusal/ Sözel şiddet	r	.90**							
	p	.00							
3.Hük- metme	r	.67**	.39**						
	p	.00	.00						
4.Yalıtma	r	.55**	.44**	.20**					
	p	.00	.00	.00					
5.Otantik ilişki toplam	r	-	-	-	-.11*				
	p	.00	.00	.00	.01				
6.Risk alma	r	-	-	-.06	-	.66**			
	p	.00	.00	.15	.00	.00			
7.Aldatmayı kabul et- meme	r	-	-	-	-.09*	.88**	.30**		
	p	.00	.00	.00	.046	.00	.00		
8.Evliliğe yüklenen P.A.	r	-	-	.02	-.11*	.12**	.42**	-.04	
	p	.00	.00	.65	.01	.005	.00	.40	
9.Evliliğe yüklenen N.A.	r	.15**	.18**	.13**	.061	-	-	-	.21*
	p	.001	.008	.004	.17	.00	.002	.00	.00

* $p<.05$ ** $p<.01$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlamı yordamakta mıdır?

Araştırmanın ikinci sorusunu yanıtlamak amacıyla yapılan regresyon analizi sonuçları Çizelge 2’de verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde romantik ilişkilerde psikolojik şiddetin; ilişkinin otantikliği toplam varyansının %10.2’sini açıkladığı, evliliğe yüklenen pozitif anlam toplam varyansının %3.4’sini açıkladığı ve evliliğe yüklenen negatif anlam toplam varyansının %1.5’ini açıkladığı görülmüştür ($p < .01$).

Çizelge 2. Romantik ilişkilerde psikolojik şiddetin yordayıcılığı

		İlişkinin Otantikliği	Evliliğe Yüklenen Pozitif Anlam	Evliliğe Yüklenen Negatif Anlam
KPKM	B	-.415	-.103	.031
	Standart Hata	.055	.024	.011
	β	-.319	-.185	.124
	T	-7.574	-4.236	2.817
	R	.319	.185	.124
	R ²	.102	.034	.015
	P	.00	.00	.00

$p < .05$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele

Literatür incelendiğinde psikolojik şiddet ile doğrudan evliliğe yüklenen anlam ve otantik ilişkiyi inceleyen araştırmalara rastlanmasa da psikolojik şiddetin romantik ilişki ve evlilik ile ilgili yakın kavramlar ile ilişkisini ortaya koyan birçok araştırma mevcuttur. Romantik ilişkilerde görülen psikolojik şiddetin evlilik tutumunu (Akbaş vd., 2019) ve evlilik algısını (Gürses, 2021) olumsuz etkilediği araştırmalarca desteklenmiştir. Ayrıca araştırmalara göre psikolojik şiddetin mağdurun özerk hareket etmesi (Cross, Dragiewicz ve Richards, 2018), mağdurun otantik benliği (Neff ve Harter, 2002), ilişki doyumu ve partnere yönelik sadakat (Uyanık, 2022) üzerinde olumsuz etkisi bulunmaktadır.

İlişkide otantiklik ile evliliğe yüklenen anlam arasındaki doğrudan ilişkiyi inceleyen, mevcut araştırmanın sonuçları ile karşılaştırma yapılabilecek bir araştırmaya rastlanmasa da ilişkide otantikliğin; romantik ilişki/evlilik kalitesini (Kale, 2021), romantik ilişkinin işlevselliğini (Brunell vd. 2010) ve romantik ilişki/evlilik doyumunu (Im-

pett vd., 2008; Rasco ve Warner, 2017) olumlu etkilediğini bildiren araştırmalar araştırmancının bu bulgusunu dolaylı olarak desteklemektedir. Öyle ki Stackert ve Bursik (2013) yaptıkları bir araştırmada varolan ilişki doyumu ve kalitesinin gelecekteki ilişki beklentilerini oldukça etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam yaşa göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

Araştırmancının üçüncü sorusunu yanıtlamak amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Çizelge 3’de verilmiştir.

Çizelge 3. Değişkenlerin yaşa göre incelenmesi

	Yaş	N	\bar{x}	P
KPKM	18-30 yaş	272	231.56	.00
	31-40 yaş	177	267.07	
	41-50 yaş	45	339.98	
	51-60 yaş	15	282.60	
İO	18-30 yaş	272	277.77	.00
	31-40 yaş	177	243.05	
	41-50 yaş	45	197.29	
	51-60 yaş	15	156.17	
EYPA	18-30 yaş	272	246.01	.215
	31-40 yaş	177	272.31	
	41-50 yaş	45	235.48	
	51-60 yaş	15	272.40	
EYNA	18-30 yaş	272	245.45	.311
	31-40 yaş	177	260.72	
	41-50 yaş	45	286.50	
	51-60 yaş	15	266.07	

$p < .05$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele; İO: İlişkinin Otantikliği; EYPA: Evliliğe Yüklenen Pozitif Anlam; EYNA: Evliliğe Yüklenen Negatif Anlam

Çizelge 3 incelendiğinde kadına yönelik psikolojik kötü muamelenin yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($p < .05$). Post-hoc analizine göre 41-50 yaş grubunun kadına yönelik psikolojik kötü muamele puanlarının 18-30 (I-J= 16.70) ve 31-40 (I-J= 13.30) yaşa göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu ileri yaşlarda partnere olan alışkanlık, evlilik akdinin önemi ve boşanmanın

güçlüğünün artması dolayısıyla kadınların psikolojik şiddete yönelik toleransının artması sonucunu gösterebilir. Araştırmanın bu bulgusunu destekleyen araştırmaların yanı sıra (Safranoff, 2017; Utkan, 2019) yaşa göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığını gösteren araştırmalar da mevcuttur (Harwell, Moore ve Spence, 2003; Morelli vd., 2016).

İlişkinin otantikliğinin yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığı bulgular arasındadır ($p<.05$). Yapılan Post-hoc analizi sonuçları 18-30 yaş grubuna göre 41-50 yaş ($I-J=-15.30$) ve 51-60 yaş grubunun ($I-J=-24.05$) ilişkinin otantikliği puanlarının anlamlı düzeyde daha düşük olduğunu göstermiştir. 31-40 yaş grubuna göre 41-50 yaş ve 51-60 yaş grubu ilişkinin otantikliği puanlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. 41-50 yaş grubu ile 51-60 yaş grubu kendi aralarında karşılaştırıldığında da anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Daha genç yaşlarda bireyler partnerlerine karşı daha açık olabilirken ileri yaşlarda partnere olan alışkanlığın artması ve geçen yıllara verilmiş emek sebebiyle bireyler kendi duygu ve düşüncelerinden daha çok ödün verebilmektedirler. Literatür incelendiğinde romantik ilişkilerde otantikliğin yaşa göre incelendiği çok fazla araştırma bulunmamaktadır. Togay ve Bilge (2021)'nin evli bireylerin otantikliğini incelediği bir araştırmasında otantik yaşam alt boyutunda 46 yaş üzeri bireylerin otantik yaşam puanlarının anlamlı düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra bazı araştırmalara göre ilişkide otantiklik yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır (Downing, 2008).

Evliliğe yüklenen negatif ve pozitif anlam yaşa göre incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Literatür incelendiğinde evliliğe yüklenen anlamın daha çok erken çocukluk yaşantılarıyla, ebeveyn özellikleriyle, kültürel etkiyle ve romantik ilişki deneyimleriyle ilişkili görülmektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde yaştan daha çok bireylerin deneyimleri ve çevre etkisinin ön plana çıkmasıyla bu durum açıklanabilir. Benzer şekilde evliliğe yüklenen anlamın yaşa göre farklılaşmadığını gösteren araştırmalar mevcuttur (Barr ve Simons, 2018; Selen, 2020). Bunun yanı sıra Güler (2021)'in araştırması evliliğe yüklenen negatif anlamın yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaştığını ancak evliliğe yüklenen pozitif anlamın yaştan etkilenmediğini göstermiştir. Fallahchai, Fallahi ve Badiee (2021) daha genç yaşların evliliğe daha negatif bir tutumda olduğunu belirtirken Majidova (2019)'un araştırmasında bu

durumun tam tersi ortaya çıkmış, genç yaşların evliliğe daha olumlu yaklaştığı görülmüştür.

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam medeni duruma göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

Araştırmanın dördüncü sorusunu yanıtlamak amacıyla yapılan Mann Whitney U testi sonuçları Çizelge 4’de verilmiştir.

Çizelge 4’de gösterilen bulgulara göre kadına psikolojik kötü muamele medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($p<.01$). Bir başka deyişle evli bireylerin kadına psikolojik kötü muamele puanları bekar bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bu durum psikolojik şiddete maruz kalan bireyin, evlilik akdine verilen önem ve çocukların varlığı sebebiyle psikolojik şiddeti katlanılabilir pozisyonda değerlendirerek içinde bulunduğu duruma tolerans göstermesiyle açıklanabilir. Özcan (2009) ve Utkan (2019) da mevcut araştırma ile paralel bir sonuca ulaşmıştır. Bazı araştırmalara göre ise medeni durum romantik ilişkilerde psikolojik istismara maruz kalmada anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır (Akkaya, 2022; Kadal, 2021; Uyanık, 2022).

Çizelge 4. Değişkenlerin ilişki durumuna göre incelenmesi

	İlişki Durumu	N	\bar{x}	P
KPKM	Bekar/Romantik ilişkim var	244	226.05	.00
	Evli	265	281.66	
İO	Bekar/Romantik ilişkim var	244	259.34	.523
	Evli	265	251.00	
EYPA	Bekar/Romantik ilişkim var	244	224.21	.00
	Evli	265	283.35	
EYNA	Bekar/Romantik ilişkim var	244	245.98	.184
	Evli	265	263.30	

$p<.01$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele; İO: İlişkinin Otantikliği; EYPA: Evliliğe Yüklenen Pozitif Anlam; EYNA: Evliliğe Yüklenen Negatif Anlam

Bulgular ilişkide otantikliğin medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>.05$). Literatürde ilişkide otantikliğin medeni duruma göre incelendiği araştırma sayısı yok denecek kadar azdır. Mevcut araştırmalar da evli bireylerin ilişkide otantiklik düzeylerinin bekâr bireylere göre daha fazla olduğu sonucunu göstermiştir (Downing 2008; Yılmaz, 2020).

Bulgulara göre evliliğe yüklenen negatif anlam medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmazken ($p>.05$), evliliğe yüklenen pozitif anlam medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Evli bireylerin bekar bireylere göre evliliğe daha pozitif yaklaşması beklenen bir sonuçtur çünkü bekâr bireylerde görülebilen evlilik kaygısı evliliğe yüklenen anlamı negatif etkilemektedir (Akbaş vd., 2019; Güler, 2021). Özabacı, Körük ve Kara (2019) da benzer şekilde evli bireylerin evliliğe daha pozitif anlam yüklediği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca bazı araştırmalar evliliğe yüklenen anlamı herhangi bir romantik ilişkide bulunmak bazında değerlendirmiş ve romantik ilişkisi bulunanların bulunmayanlara göre evliliğe daha pozitif tutumda olduğunu göstermiştir (Güler, 2021; Selen, 2020)

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam eğitim durumuna göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

Araştırmanın beşinci sorusunu yanıtlamak amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Çizelge 3’de verilmiştir.

Çizelge 5. Değişkenlerin eğitim durumuna göre incelenmesi

	Eğitim durumu	N	\bar{x}	P
KPKM	İlkokul	6	312.83	.01
	Ortaokul	9	301.17	
	Lise	42	323.06	
	Üniversite	377	243.62	
	Lisansüstü	75	263.94	
İÖ	İlkokul	6	97.75	.00
	Ortaokul	9	109.61	
	Lise	42	202.44	
	Üniversite	377	267.37	
	Lisansüstü	75	252.29	
EYPA	İlkokul	6	308.25	.593
	Ortaokul	9	300.61	

	Lise	42	275.57	
	Üniversite	377	250.73	
	Lisansüstü	75	255.21	
EYNA	İlkokul	6	349.33	.079
	Ortaokul	9	298.50	
	Lise	42	300.63	
	Üniversite	377	249.99	
	Lisansüstü	75	241.89	

$p < .05$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele; İO: İlişkinin Otantikliği; EYPA: Evliliğe Yüklenen Pozitif Anlam; EYNA: Evliliğe Yüklenen Negatif Anlam

Çizelge 5 incelendiğinde kadına yönelik psikolojik kötü muamele toplam puanlarının eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Post-hoc analizi sonuçları üniversite mezunu bireylerin kadına yönelik psikolojik kötü muamele puanlarının lise mezunlarına göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğunu göstermiştir ($I-J = -10.36, p < .05$). Artan eğitim düzeyiyle birlikte kadınların psikolojik şiddete yönelik farkındalığının artması; özsaygı ve özgüveninin artması ile psikolojik şiddet karşısında kabullenici bir tutum sergilememesi sonucunda psikolojik istismara daha az maruz kalınabilir. Bir başka bakış açısıyla değerlendirilirse de eğitim düzeyi yüksek olan kadınlar, buldukları konumdan dolayı şiddete maruz kaldıklarını ifade etmekte zorlanabilir, bunu bir utanç kaynağı olarak görebilir dolayısıyla eğitim düzeyi yüksek bireylerde psikolojik şiddetin varlığını tespit etmek zorlaşabilir. Araştırmanın bu bulgusunu destekleyen araştırmaların yanı sıra (Safranoff, 2017; Utkan, 2019) romantik ilişkilerde psikolojik şiddete maruz kalmada eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık bildirmeyen araştırmalar da mevcuttur (Akkaya, 2022; Kadakal, 2021; Özpinar vd., 2016).

İlişkinin otantikliği değişkeni eğitim durumuna göre incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmektedir ($p < .05$). Post-hoc analizi sonuçları üniversite ve lisansüstü eğitim durumuna sahip bireylerin ilişkinin otantikliği toplam puanlarının ilkokul ve ortaokul eğitim durumuna sahip bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermiştir ($p < .05$). Artan eğitim düzeyiyle birlikte bireylerin duygu ve düşüncelerine yönelik öz farkındalığının artması, kendini gerçekleştirmenin önem kazanması ve duygu-düşüncelerini ifade etme yeteneğinin gelişmesi ile bireyler romantik ilişkile-

rinde daha otantik davranışlar sergileyebilir. Alanyazında romantik ilişkide otantikliği eğitim durumuna göre inceleyen araştırmalar kısıtlıdır. İlişkide otantiklik; partnere karşı dürüst ve saydam olma, aldatmayı kabul etmeme, kendini gerçekleştirme, özerklik, duygu ve düşüncelerinin farkında olma ve duygu-düşünceleriyle tutarlı davranışlar sergileme ile ilişkilidir (Cross, Dragiewicz ve Richards, 2018; Lopez ve Rice, 2006). Bu değişkenler ile yapılan araştırmalar (Demetriou ve Bakracevic, 2009; Haque vd., 2011) bu bulguyu destekleyecek nitelikte olabilir. Bununla birlikte ilişkide otantikliğin eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşan araştırmalar da mevcuttur (Togay ve Bilge 2021; Yılmaz 2020).

Evliliğe yüklenen pozitif ve negatif anlam eğitim durumuna göre incelendiğinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bu araştırmayı destekler nitelikte sayılabilecek olan, evlilik beklentisinin incelendiği bazı araştırmalarda da eğitim düzeyinin anlamlı bir farklılık yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Botkin vd., 2000; Selen, 2020). Bazı araştırmalara göre ise daha düşük düzey eğitim durumu evliliğe daha pozitif anlam yükleme ile ilişkilidir (Fallahchai, Fallahi ve Badiee, 2021; Özabacı, Körük ve Kara, 2019).

Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam romantik ilişkinin süresine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

Araştırmanın altıncı sorusunu yanıtlamak amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6 incelendiğinde kadına yönelik psikolojik kötü muamele puanlarının ilişkinin süresine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($p < .05$). Yapılan Post-hoc analizi bütün gruplarda lineer bir değişimin söz konusu olduğunu göstermiştir ($p < .05$). Buna göre romantik ilişki/evlilik süreleri daha fazla olan bireylerin daha az olan bireylere göre kadına psikolojik kötü muamele puanları anlamlı düzeyde daha yüksektir. Evlilik süresi arttıkça, evliliğe verilen emeğin, partnerlerin birbirlerine olan alışkanlığının artması; boşanmanın zorlaşması; çocukların aileye eklenmesi sonucunda kadınların psikolojik kötü muameleye tolerans göstermesine sebep olabilir. Benzer şekilde ilişkinin süresi arttıkça maruz kalınan duygusal istismarın da arttığını belirleyen araştırmalar mevcuttur (Bianchi vd., 2021; Utkan, 2019). Çetiner (2006) ve Uyanık (2022) ise duygusal istismar mağduriyetini incelediği araştırmalarında ilişkinin süresine göre anlamlı bir farklılığa ulaşmamıştır.

Çizelge 6. Değişkenlerin Romantik İlişki Süresine Göre İncelenmesi

	Romantik ilişki/evlilik süresi	N	\bar{x}	p
KPKM	1 yıldan az	119	212.25	.00
	1-3 yıl	125	245.35	
	3 yıldan fazla	265	278.75	
İO	1 yıldan az	119	235.98	.026
	1-3 yıl	125	284.25	
	3 yıldan fazla	265	249.74	
EYPA	1 yıldan az	119	234.49	.219
	1-3 yıl	125	262.42	
	3 yıldan fazla	265	260.71	
EYNA	1 yıldan az	119	275.79	.203
	1-3 yıl	125	245.68	
	3 yıldan fazla	265	250.06	

$p < .05$; KPKM: Kadına Psikolojik Kötü Muamele; İO: İlişkinin Otantikliği; EYPA: Evliliğe Yüklene Pozitif Anlam; EYNA: Evliliğe Yüklene Negatif Anlam

İlişkinin otantikliği toplam puanları ilişkinin süresine göre incelendiğinde, ilişkinin otantikliğinin romantik ilişkinin süresine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($p < .05$). Post-hoc analiz sonuçları romantik ilişki/evlilik süresi 1-3 yıl arasında olan bireylerin ilişkinin otantikliği puanının 1 yıldan az ($I-J = 10.09$) ve 3 yıldan fazla olan ($I-J = 7.23$) bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermiştir. İlişkinin başlarında romantik ilişkide uyumun ön planda olması, partnerlerin birbirlerine alışma sürecinde toleransının yüksek olması otantik olarak duygu ve düşüncelerini yansıtmama ve davranışa dönüştürmemeye sonuçlanabilir. Sonrasında ilişkilerinde otantik olmaya başlayan bireyler ilişki süresi arttıkça geçirilen zamanın, ilişkiye verilen emeğin ve alışkanlığın sonucu olarak yeniden ilişkiyi kaybetmemek adına gerçek duygu ve düşüncelerine yönelik davranışlar sergileyebilir. Literatür incelendiğinde ilişkide otantikliğin ilişki süresine göre incelendiği araştırmalar kısıtlı olsa da mevcut araştırmalar araştırmancının bu bulgusunu desteklememektedir. Kale (2021) ve Yılmaz (2020)'ın ilişkide otantikliği incelediği araştırmalarında ilişkinin süresi daha fazla olan bireylerin otantiklik düzeylerinin de daha yüksek olduğu so-

nucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ilişki süresinin ilişkide otantiklikte anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşan araştırmalar da mevcuttur (Güner-Eren, 2019; Neff ve Harter, 2002).

Evliliğe yüklenen anlam ilişki süresine göre incelendiğinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Literatürde evliliğe yüklenen anlamın romantik ilişkinin süresine göre incelendiği araştırmaya rastlanmasa da evliliğe yüklenen anlam ilişki doyumu ve ilişki kalitesi ile ilişkilidir (Mohammadi ve Soleymani, 2017; Whisman ve Delinsky, 2002). Bu değişkenlerin ilişkinin süresine göre incelenmesini içeren ve sonucunda anlamlı ilişkiye ulaşan (Acker ve Davis, 1992; Bayar, 2021) ve ulaşmayan araştırmalar (Doyle ve Molix, 2014; Sümer, 2017) mevcuttur.

SONUÇ

Bu araştırmada ilk olarak romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasındaki ilişki; ardından romantik ilişkilerde psikolojik şiddetin, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam üzerindeki yordayıcılığı incelenmiştir.

Araştırma bulgularına göre romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlam arasında anlamlı ilişkiler mevcuttur. Ayrıca araştırma sonuçları romantik ilişkilerde kadına yönelik psikolojik şiddetin hem ilişkinin otantikliğini ve hem de evliliğe yüklediği anlamı anlamlı düzeyde yordadığını ortaya çıkarmıştır.

Araştırmaya göre romantik ilişkilerde psikolojik şiddet ve ilişkide otantiklik yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşırken, evliliğe yüklenen anlam yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Bulgulara göre kadına yönelik psikolojik muamele ve evliliğe yüklenen pozitif anlam medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Ancak bulgular ilişkide otantikliğin ve evliliğe yüklenen negatif anlamın medeni duruma göre anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

Bulgular psikolojik kötü muamele ve ilişkide otantikliğin eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermiştir. Ancak bu araştırmaya göre evliliğe yüklenen anlam eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır.

Araştırma bulguları psikolojik kötü muamele ve ilişkide otantikliğin romantik ilişkinin süresine göre anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermiştir. Son olarak bu araştırmaya göre evliliğe yüklenen anlam romantik ilişkinin süresine göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır.

Bu araştırmaya yalnızca romantik ilişki deneyimi bulunan kadın katılımcılar dahil edilmiştir. Gelecek araştırmalarda araştırmanın yanlılığının azalması açısından erkek katılımcılardan da veri toplanması; evliliğe yüklenen anlam değişkeninin yordayıcılarının romantik ilişki deneyimi olmayan bireylerle de incelenmesi önerilmektedir. Ayrıca veriler çevrimiçi ortamda toplandığı için yalnızca çevrimiçi erişimi olan bireylere ulaşılmıştır. Gelecek araştırmalarda düşük sosyoekonomik düzeyde veya kırsal kesimdeki bireylerin de dahil edilebilmesi için yüz yüze anket gibi yöntemlere de başvurulması önerilmektedir.

Ayrıca bu araştırmada romantik ilişkilerde psikolojik istismar mağduriyetinin ilişkinin otantikliği ve evliliğe yüklenen anlamı anlamlı düzeyde yordadığı görülmüştür. Dolayısıyla çift/aile terapilerinde evliliğe yüklenen anlam ve ilişkinin otantikliği konuları çalışılırken romantik ilişkide psikolojik istismarın varlığı da sınanabilir. Araştırma sonuçlarına göre evli bireylerin evliliğe bekar bireylerden daha pozitif anlam yüklediği görülmektedir. Buna dayanarak evlilik öncesi psikolojik danışmada psikolojik danışmanlar evliliğe yüklenen anlamı çalışmalarına dâhil edebilir. Bu araştırmanın sonuçları otantik ilişkinin evliliğe yüklenen anlamla pozitif ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Çift/aile terapilerinde evliliğe yüklenen negatif anlam durumunda ilişkinin otantikliğini güçlendirici çalışmalara yer verilebilir.

KAYNAKÇA

Acker, M., & Davis, M. H. (1992). Intimacy, passion and commitment in adult romantic relationships: A test of the triangular theory of love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 9, 21-50. <https://doi.org/10.1177/0265407592091002>

Akbaş, M., Gökyıldız, S. Ş., Köroğlu, O. C. ve Öztürk, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin evlilik durumlarını etkileyen faktörler. *Çukurova Medical Journal Dergisi*, 44(1), 93-100. <https://doi.org/10.17826/cumj.441022>

Akkaya, A.B. (2022). Okul psikolojik danışmanlarının romantik ilişkilerindeki duygusal istismar düzeyleri ile benlik saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 728365).

Anderson, K. L. (2010). Conflict, power, and violence in families. *Journal of Marriage and Family*, 72(3), 726-42. Doi: <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00727.x>

Arslan-Babal, R., Çekici, F., Aydın-Sünbül, Z., Malkoç, A., Aslan-Gördesli, M. (2021). İlişkide otantiklik ölçeği: Türk kültürüne uyarlama ve geçerlik çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1), 439-449. Doi:10.24315/tred.770310

Balci, E.S. (2021). The predictive role of insecure attachment styles on relationship centered and partner focused obsessive compulsive symptoms: the mediator role of relationship satisfaction and intention of infidelity. (Master Thesis, Başkent University), Yoktez, Thesis No: 660062.

Barr, A.B., Simons, R.L. (2018). Marital beliefs among African American emerging adults: The roles of community context, family background, and relationship experiences. *Journal of Family Issues*, 39(2), 352-382. DOI: 10.1177/0192513X16644640

Bayar, B. (2021). Yetişkin bireylerde erken dönem uyumsuz şemalar, romantik ilişkilerindeki bağlanma stilleri, ilişki doyumları ve başa çıkma biçimleri arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kent Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 663151).

Bianchi, D., Morelli, M., Nappa, M. R., Baiocco, R., Chirumbolo, A. (2021). A bad romance: Sexting motivations and teen dating violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 36 (13-14), 6029-6049. DOI: 10.1177/0886260518817037

Botkin, D. R. Weeks, M. O. N. ve Morris, J. E. (2000). Changing Marriage Role Expectations: 1961–1996. *Sex Roles*, 42(9), 933-942. doi:10.1023/A:1007006702410

Boyacıoğlu, İ., Uysal, M.S., Erdugan, C. (2020). Psikolojik şiddetin ölçümü: Psikolojik İstismar Profili'nin ve Kadına Kötü Muamele Envanteri'nin Türkçe'ye uyarlanması. *Psikoloji Çalışmaları*, 40(1). Advance online publication. DOI: 10.26650/SP2019-0027

Brunell, A.B., Kernis, M.H., Goldman, B.M., Heppner, W.L., Davis, P., Cascio, E.V., Webster, G.D. (2010). Dispositional authenticity and romantic relationship functioning. *Personality and Individual Differences*, 48, 900-905. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.02.018>

Connolly, J., & Goldberg, A. (1999). Romantic relationships in adolescence: The role of friends and peers in their emergence and development. In W. Furman, B.

B. Brown, & C. Feiring (Eds.), *The development of romantic relationships in adolescence* (pp. 266–290). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781316182185.012>

Connolly, J. A., Konarski, R. (1994). Peer self-concept in adolescence: Analysis of factor structure and of associations with peer experience. *Journal of Research on Adolescence*, 4(3), 385–403. https://doi.org/10.1207/s15327795jra0403_3

Cross, C., Dragiewicz, M., Richards, K. (2018). Understanding romance fraud: Insights from domestic violence research. *British Journal of Criminology*, 58(6), 1303-1322. doi:10.1093/bjc/azy005

Czerny A.B., Lassiter P.S. (2016) Healing from intimate partner violence: An empowerment wheel to guide the recovery journey, *Journal of Creativity in Mental Health*, 11(3-4), 311-324, doi: 10.1080/15401383.2016.1222321

Çetiner, G. (2006). Aile içi şiddet yaşayan kadınlarda cinsel sorunlar ve intihar olasılığı. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi. <https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/77892/192090.pdf?sequence=1>

Dardis, C.M, Edwards, K.M., Kelley, E.L., Gidycz, C.A. (2017). Perceptions of dating violence and associated correlates: A study of college young adults. *Journal of Interpersonal Violence*. 32 (21), 3245–71. <https://doi.org/10.1177/0886260515597439>

Demetriou, A., Bakracevic, K. (2009). Reasoning and self-awareness from adolescence to middle age: Organization and development as a function of education, *Learning and Individual Differences*, 19 (2), 181-194. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2008.10.007>.

Downing, V.L. (2008). Attachment style, relationship satisfaction, intimacy, loneliness, gender role beliefs, and the expression of authentic self in romantic relationships. Doctoral Dissertation, University of Maryland. (ProQuest, UMI Number: 3324769.)

Doyle, D. M., & Molix, L. (2014). Love on the Margins. *Social Psychological and Personality Science*, 5(1), 102–110. doi:10.1177/1948550613486677

Duman, N. (2019). Yetişkin psikolojik istismarını tanımak. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 5(1), 33-43. <https://doi.org/10.24289/ijsser.478248>

Fallahchai, R., Fallahi, M., Badiie, M. (2021). Intent, attitudes, expectations, and purposes of marriage in Iran: A mixed methods study. *Current Psychology*, 40, 5301-5311. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00477-6>.

Feldman, S. S. ve Gowen, L. K. (1998). Conflict negotiation tactics in romantic relationships in high school students. *Journal of Youth and Adolescence*, 27, 691-717. <https://doi.org/10.5093/pi2018a18>

Gangamma, R., Bartle-Haring, S., Holowacz, E., Hartwell, E.E., Glebova, T. (2014). Relational ethics, depressive symptoms, and relationship satisfaction in couples in therapy. *Journal of Marital and Family Therapy*, 41(3), 354-366. <https://doi.org/10.1111/jmft.12070>

Gilliath, O., Sesko, A. K., Shaver, P. R., & Chun, D. S. (2010). Attachment, authenticity, and honesty: Dispositional and experimentally induced security can reduce self- and other-deception. *Journal of Personality and Social Psychology*, 98(5), 841–855. <https://doi.org/10.1037/a0019206>

Güler, K. (2021). Evli olmayan bireylerin evlilik kaygısı ile evliliğe yükledikleri anlam ve evlilik beklentileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, İstanbul Kent Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 665258)

Güner-Eren, F. (2019). Y kuşağı erkeklerin duygusal zeka düzeyleri ile evlilik uyumu arasındaki ilişkide otantikliğin aracı rolü. Yüksek Lisans Tezi, Toros Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 583875).

Gürses, A.S. (2021). Üniversite öğrencilerinin evlilik algısı. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 685775).

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. (2015). Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması. 12.04.2023 tarihinde <http://www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080/xmlui/handle/11655/23338> adresinden edinilmiştir.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis*, (6th Edition). Pearson-Prentice Hall.

Haque, M., Islam, T. M., Tareque, M. I., & Mostofa, M. (2011). Women empowerment or autonomy: A comparative view in Bangladesh context. *Bangladesh e-journal of Sociology*, 8(2), 17-30. <https://eds.p.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=c3a7f01b-2fbf-40d4-87a3-56d1695a4d94%40redis>

Harwell, T. S., Moore, K. R., & Spence, M. R. (2003). Physical violence, intimate partner violence, and emotional abuse among adult American Indian men and women in Montana. *Preventive medicine*, 37(4), 297-303. doi:10.1016/S0091-7435(03)00136-1

Impett, E. A., Sorsoli, L., Schooler, D., Henson, J. M., Tolman, D. L. (2008). Relationship authenticity and girls' self-esteem across adolescence. *Developmental Psychology*, 44, 722–733. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.44.3.722>

Kadalkal, İ. (2021). Romantik ilişkilerdeki olası manipülasyon veya duygusal istismarın ilişkiden alınan doyuma etkisi. Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 699433).

Kale, F. (2021). Genç yetişkinlerde algılanan romantik ilişki kalitesi, ebeveynleşme düzeyi, ilişkide otantiklik ve ilişki benlik değişimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tez, Mersin Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 705945).

Kalkan, M., Yalçın, İ. (2021). “Evlilik öncesi dönem ve romantik ilişkiler”. M. Kalkan ve Z. Hamamcı (ed.) . Evlilik öncesi psikolojik danışma içinde. (3. Baskı). Anı yayıncılık.

Kaya, Ö. (2022). Yetişkinlerde sosyal medya bağımlılığı ile romantik ilişki doyumu ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 722995).

Kayri, M. (2009). Araştırmalarda gruplar arası farkın belirlenmesine yönelik çoklu karşılaştırma (Post-hoc) teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 51-64. <https://www.researchgate.net/publication/286282915>

Kernberg, O.F. (2011). Aşk ilişkileri: Normallik ve Patoloji. (A. Yılmaz , çev.), Ayrıntı Yayınları. 3. Baskı. (Orijinal eserin yayın tarihi, 1995)

Kool, M.B., Woertman, L., Prins, M.A., Middendorp, H.V., Geenen, R. (2006). Low relationship satisfaction and high partner involvement predict sexual problems of women with Fibromyalgia. *Journal of Sex&Marital Therapy*, 32 (5), 409-423. <https://doi.org/10.1080/00926230600835403>

Lopez, F. G., Rice, K. G. (2006). Preliminary development and validation of a measure of relationship authenticity. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 362–371. doi:10.1037/0022-0167.53.3.362
Moss, B.F, Schwebel, A.I. (1993). Marriage and romantic relationships: Defining intimacy in romantic relationships. *Family Relations*, 42, 7-31. doi: 10.2307/584918

Majidova, F. (2019). Bağlanma stili ile evliliğe yönelik tutum arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 607442).

Mohammadi, B. ve Soleymani, A. (2017). Early maladaptive schemas and marital satisfaction as predictors of marital commitment. *International Journal of Behavioral Sciences*, 11(1), 16-22. Eriřim adresi: t.ly/L0o_

Morelli, M., Bianchi, D., Baiocco, R., Pezzuti, L., & Chirumbolo, A. (2016). Not-allowed sharing of sexts and dating violence from the perpetrator's perspective: The moderation role of sexism. *Computers in Human Behavior*, 56, 163-169. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.11.047>

Neff, K.D., Harter, S. (2002). The authenticity of conflict resolutions among adult couples: Does women's other-oriented behavior reflect their true selves?. *Sex Roles*, 47(9/10), 403-417. DOI: <https://doi.org/10.1023/A:1021692109040>

zabacı, N., Krk, S., Kara, A. (2018). Evliliğe yüklenen anlam lçeęinin (EYA) geliştirilmesi: Geerlik ve gvenirlik alışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 8(50), 235-259. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tpdrd/issue/40299/481372>

zabacı, N., Körük, S., Kara, A. (2019). Evlilik anlamına ilişkin metaforik bir inceleme. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48 (1), 693-736. DOI: 10.14812/cufej.489292

zcan, K. (2009). Yetişkin bireylerin algılanan duygusal istismar düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 239854).

zpınar, S., Diné-Horasan, G., Baydur, H., Canbay, T. (2016). Factors affecting the views and experiences of women living in the city centre of Manisa, Turkey, regarding domestic violence. *Australian Journal of Primary Health*, 22, 466-471. <https://doi.org/10.1071/PY15032>

Rasco, D., Warner, R.M. (2017). Relationship authenticity partially mediates the effects of attachment on relationship satisfaction. *The Journal of Social Psychology*, 157 (4), 445-457. <https://doi.org/10.1080/00224545.2016.1229253>

Safranoff, A. (2017). Psychological violence against women: What factors increase the risk of this kind of intimate partner abuse?. *Salud Colect*, 13(4), 611-32. doi: 10.18294/sc.2017.1145

Selen, B. (2020). Genç yetişkin bireylerin kişilik ve mizaç özellikleri ile evlilik beklentisi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 636002).

Shepard, M. F., Campbell, J. A. (1992). The abusive behavior inventory a measure of psychological and physical abuse. *Journal of Interpers Violence*, 7, 291-305. doi: 10.1177/088626092007003001

Stackert, R. A., Bursik, K. (2003). Why am I unsatisfied? Adult attachment style, gendered irrational relationship beliefs and young adult romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 34, 1419–1429. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00124-1](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00124-1)

Sümer, S. (2017). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalayoncu Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 486229).

Tabachnick B.G., Fidell L.S. (2013). *Using multivariate statistics*, (6th edition). Pearson Education.

Togay, A., Bilge, F. (2021). Evli bireyler ve otantiklik. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(46), 817-830.

Tolman, R. M. (1989). The development of a measure of psychological maltreatment of women by their male partners. *Violence & Victims*, 4, 159- 177. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/2487132/>

Tolman, D.L., Impett, E.A., Tracy, A.J., Michael, A. (2006). Looking good, sounding good: Femininity ideology and adolescent girls' mental health. *Psychology of Women Quarterly*, 30, 85–95. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2006.00265.x>

Utkan, R. (2019). Romantik ilişkilerde psikolojik şiddet, algılanan sosyal destek ve öz yeterlik ilişkisinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 577821)

Uyanık, G. (2022). Yetişkin bireylerde duygusal istismar ve ilişki istikrarı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kent Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 647892).

Whisman, M.A., Delinsky, S.S. (2002). Marital satisfaction and an information-processing measure of partner schemas. *Cognitive Therapy and Research*, 26(5), 617-627. <https://doi.org/10.1023/A:1020305226067>

Wood, A. M., Linley, P. A., Maltby, J., Baliousis, M., Joseph, S. (2008). The authentic personality: A theoretical and empirical conceptualization and the development of the authenticity scale. *Journal of Counseling Psychology*, 55, 385–399. doi:10.1037/0022-0167.55.3.385

World Health Organisation (2020, 24 Haziran). World report on violence and health. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42495> adresinden edinilmiştir.

Yıldız, T. G. (2017). Ailenin tanımı, tarihsel gelişimi ve aile çeşitleri. (ss. 1-14). Pegem Yayınları.

Yılmaz, B. (2020). Beliren yetişkinlik döneminde romantik ilişki doyumunun yordayıcısı olarak benlik ayrımlaşması, otantiklik ve depresyon. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi. (Yöktez, Tez No: 657037).

Young, J.E., Klosko J.S., Weishaar, M.E. (2009). Şema Terapi. T.V. Soylu (Çev.), Litera Yayınları

Yazarların Notu

Bu çalışma 2022-2023 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde hazırlanan ve Prof. Dr. Melek DEMİR danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezi (YokTez, Tez No: 771402) kapsamında gerçekleştirilmiştir.

